RR + PR

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003

KARNATAKA SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD, MALLESWARAM, BANGALORE – 560 003

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ, ಜೂನ್, 2016

S. S. L. C. EXAMINATION, JUNE, 2016

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

MODEL ANSWERS

ದಿನಾಂಕ : 21. 06. 2016] **ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 08-M**

Date : 21. 06. 2016] **Code No. : 08-M**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಮರಾಠಿ

Subject : First Language — MARATHI

(ಹಳೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / Old Syllabus)

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ + ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Repeater + Private Repeater)

[ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 125

[Max. Marks : 125

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
I.	योग्य पर्याय निवडा (बरोबर उत्तरास 1 गुण देणे) 15 × 1 = 15	
1.	(ब) कस्तुरीचा	1
2.	(ड) दिलपाक	1
3.	(क) उंदीर	1
4.	(अ) रविवारी	1
5.	(क) लावणी	1
6.	(अ) अश्रूने	1
7.	(ड) निरंजन उजगरे	1

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
8.	(अ) निळ्या	1
9.	(ब) मानवता	1
10.	(ब) नास्तीक	1
11.	(अ) गाव	1
12.	(ब) त, ई, आ	1
13.	(ब) भूतकाळ	1
14.	(अ) गुण विशेषण	1
15.	(क) गगन	1
II.	रिकाम्या जागांची उत्तरे : 5 × 1 = 5	
16.	कृष्णाजी शामराव	1
17.	सावरकरांनी	1
18.	वामन पंडित	1
19.	केशवसुत	1
20.	पाय पसरावे.	1
III. 21.	जोड्या जुळवांची उत्तरे : 5 × 1 = 5	
	अ — **ब**	
	1) बापखुमादेवीवरू — संत ज्ञानेश्वर	1
	2) आम्ही कोण — केशवकुमार	1
	3) सायंकाळचा पूजावसर — बाईदेवबास	1
	4) आजी शरण येते — विद्याधर पुंडलिक	1
	5) एक गाव एक पाणवठा — ज्ञानेश्वर मुळे	1

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
IV.	एका वाक्यात उत्तरे (बरोबर उत्तरास 1 गुण देणे) : 10 × 1 = 10	
22.	बालाजरठ विवाहाची	1
23.	डॉ० भीमराव गस्ती	1
24.	संत ज्ञानेश्वर	1
25.	धनाचे	1
26.	लाकडाची मोळी आणण्यास	1
27.	मातृप्रेम	1
28.	जातीपातीचे	1
29.	प्रश्नार्थी वाक्य	1
30.	पोषण	1
31.	कर्मणी प्रयोग	1
V.	दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे (मुद्दे) : 15 × 2 = 30	
32.	कांचनभट धनाचा लोभी-शारदेचे व आईचे बोलणे चोरुन ऐकले - शारदेचे बाबा उलट्या काळजाचे, खाईत टाकणार-शब्द ऐकून-गैरसमज.	2
33.	संदर्भ — घड्याचे नाव — कोरडी भिक्षा; लेखक — श्रीनिवास कुलकर्णी } 1	2
	स्पष्टीकरण — आशाराणींच्या आईकडून पैसे घेतल्यावर गिरी आशाराणींच्या डिस्पेन्सरीकडे - लेखकाने गिरीला विचारलेला प्रश्न । ! 1	

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
34.	अख्ख्या गावात कॉलेज शिक्षण घेणारा एकटाच विद्यार्थी - तोही कमी जातीचा.	2
35.	त्या तळ्यावर महारमांगांना बंदी - लेखकाचे मित्र कल्लू, रावसू, मोहन याच समाजातले त्यांना तळ्यावर पाणी पिता यायचे नाही.	2
36.	टाकळीतील प्रत्येक घरातील एक व्यक्ती सैन्यात - गावात विधवातरुण स्त्रियांचीच संख्या जास्त - वैधव्य अलंकारा प्रमाणे मिरवतात.	2
37.	हिरा लेखकाला मधाचे पोळे तिच्या आई वडिलासमोर द्यायची, ते नको म्हणत नसत. लेखकालामात्र आईबापापासून लपवून हिराला वस्तू द्याव्या लागत. म्हणून हिराच्या आईवडिलांविषयी प्रेम.	2
38.	कान हे चांगले ऐकण्याने शोभून दिसतात कुंडलाने नव्हे. हात हे दान करण्यामुळे शोभतात काकणाने नव्हे.	2
39.	चाफा हसून म्हणाला आकाशात मेघ आले हे सद्‌भाग्य - तूही उदासी सोडून तुझे गाणे गा.	2
40.	कारण प्रत्येक मोळीवाली मध्ये स्वतःच्या आईचे रूप पाहतो. मोळी विकली न गेल्याने काही वेळा कवी उपाशी - तशी पाळी इतर मुलांवर येऊ नये ही भावना.	2
41.	बांधकामात झालेला भ्रष्टाचार, हलक्या दर्जाच्या सिमेंटचा वापर - बंगल्यात राहणा-या माणसां मध्ये प्रेम, आपुलकी, सहानुभूतीचा अभाव सततची भांडणे.	2
42.	उत्प्रेक्षा अलंकार ओळखणे - 1 व्याख्या - 1 जेव्हा दोन वस्तूतील एक म्हणजे उपमेय हे जणू उपमानच आहे अशी कल्पना केलेली असते तेव्हा उत्प्रेक्षा अलंकार होतो. यामध्ये जणू, भासे, गमे, वाटे, की असे शब्द येतात.	2

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
43.	(अ) दिक् + अंतर – व्यंजन संधी विग्रह = $\frac{1}{2}$, प्रकार = $\frac{1}{2}$ } 1 (ब) पुनः + वसन – विसर्ग संधी 1	2
44.	आम्ही को | ण ? म्हणू | न काय | पुसतां | दांताड | वेंगाडु | नी ? गण पाडणे - $\frac{1}{2}$ – – – | U U – | U – U | U U – | – – U | – – U | – लक्षणे - $\frac{1}{2}$ म स ज स त त ग नाव - 1 लक्षणे : अक्षरे : 19 गण - म, स, ज, स, त, त, ग यती - 12 व्या व 19 व्या अक्षरावर वृत्ताचे नाव - शार्दूलविक्रिडीत	2
45.	(अ) नाती, गोती वगैरे इतर संबंध विग्रह = $\frac{1}{2}$ समाहार द्वंद्व समास प्रकार लिहिणे= $\frac{1}{2}$ (ब) कुलाची स्वामिनी - षष्ठी तत्पुरुष समास	2
46.	(अ) पालनपोषण करणे - अर्थ = $\frac{1}{2}$ सांभाळ करणे, मुलाला लहानाचे मोठे करणे वाक्यात उपयोग = $\frac{1}{2}$ (ब) शहीद होणे - देशासाठी वीरमरण येणे (टीपः वाक्प्रचाराचाच वाक्यात उपयोग व्हावा. त्याच्या अर्थाचा नको)	2
VI.	पाच ते सहा वाक्यात उत्तरे (मुद्दे) 10 × 3 = 30	
47.	लोकहितवादी – प्रभाकर वृत्तपत्रात शतपत्रे पूर्वी दारु विकणा-यास बहिष्कृत इंग्रज सरकार विपरित वर्तणूक – दारुचे दुष्परिणाम – द्रव्य, बुद्धी शक्ती नाश – आळस वाढतो – इंग्रज सरकार लोभी – उत्पन्नावर दृष्टी.	3
48.	इंग्रजीचा परिणाम दोन प्रकारे – इंग्रजांमुळे आलेल्या वस्तू किंवा संकल्पना त्यांचे संबंधी शब्द सर्रास वापर - उदा० कॉलेज, हायस्कूल ड्रेस, पँट वगैरे – इंग्रजी शब्द वापरले नाहीत तर आपण अडाणी ठरु शिकलेल्यांना वाटते सुशिक्षितच भाषेची मोडतोड करु लागले.	3

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
49.	रस्त्यात अपघात झाल्यास माणुसकीच्या दृष्टीकोनातून त्वरित मदत द्यावी त्याव्यक्तीस जवळच्या दवाखान्यात दाखल करावे जेणेकरुन त्याचे प्राण वाचतील. प्रवीर बाबू प्रमाणे तुमच्या वरही पाळी येऊ शकते. वेळेवर मदत करा. हा संदेश.	3
50.	किरण बेदी आंतरिक प्रेरणेने स्त्री कैद्यांच्या वॉर्ड कडे - 300 स्त्री कैदी — निःसंकोचपणे, उत्साहाने भेटीचा आनंद व्यक्त — बोलण्याची इच्छा आपलीच मुले असे चेह-याकडे पाहून वाटले त्यांची आई असल्या सारखे वाटले.	3
51.	माशेलकर — 1998 मध्ये एफ० आर० एस० चे सदस्यत्व — जुन्या पद्धतीने टाक व शाई — रजिस्टर मध्ये एफ० आर० एस० मिळवलेल्या शास्त्रज्ञांच्या सहया — एकाची सही पाहण्याची मुभा — डॉ० माशेलकरांनी न्यूटनची सही पाहिली त्या रजिस्टर मध्ये सहीचा मान — ही अविस्मरणीय घटना.	3
52.	ज्याचे यश सर्व पुरुषार्थांनाथेट जन्म देते अशा श्रीकृष्णाने उखळ ओढत नेऊन अंगणात एकमेकांना लागून असलेल्या अर्जुन वृक्षात अडकवले व ते दोन्ही वृक्ष क्षणार्धात पाडले.	3
53.	एकवीसावेशतक — विज्ञानाचे नवी आव्हाने नव्या संकल्पना जुन्या रुढी परंपरांचा त्याग — जुन्यातल्या चांगल्या गोष्टी — प्रगतिकडे वाटचाल.	3
54.	शबरीने आपल्या अश्रूंनी — श्रीरामाचे चरण धुतले — गुरुसेवेत झिजलेले जीवनरूपी चंदनाचा लेप — आत्मज्ञानाचे दीप — नैवेद्य म्हणून गोड बोरे अर्पण — आत्म निवेदनाची ओवाळणी.	3
55.	रुक्मिणी ने निळ्या रंगाची पैठणी — गुलाबी रंगाची आरसे लावलेली चोळी परिधान — $1\frac{1}{2}$ सजलेली नटलेली माहेरी खूप लाड — श्रीमंत - हत्ती, घोडे, मेणे, पालख्या, अब्दागीर - ऐष आरामी राहणीमान. $1\frac{1}{2}$	3
56.	बहुत लोकांना मेळवून महाराष्ट्र धर्म वाढवावा आहे ते राज्य सांभाळून साम्राज्य विस्तार म्लेंच्छांचा नाश — स्वराज्याचा विचार सर्वांच्या मनात भरावा.	3

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
VII.	आठ ते दहा वाक्यात उत्तरे (मुद्दे) : $4 \times 4 = 16$	
57.	वटवृक्ष विविध पक्षांचे आश्रयस्थान – (i) हरोळ्या – एकाच रंगाच्या एकाच साच्यातून काढल्या प्रमाणे (ii) धनचिडया – राखी रंगाच्या - बाणाप्रमाणे प्रवेश अधारतेपणाने फळे गिळतात (iii) रावे – पाचूचा हिरवा कंठा ओघळावा तसे आभाळातून खाली (iv) हरिद्र – अंधरात ज्योत प्रकाशावी तशी पिवळी जर्द जोडी (v) बुलबुल – पिट पिट करणारे (vi) मैना – कुलूकुलू करणा-या (vii) नाच रे पक्षी – शेपटीचा पंरबा-कीटक खातात (viii) सातभाई, (ix) सोनपाठी सुतार } कीटक टिपतात (x) तांबट – टोळटोळ आवाज शांतता भंग (xi) फ्रेबुवारी मार्च – पळस मैना, वटवाघूळ	4
58.	प्रत्येक ऋतूत नव्या नव्हाळीत – वसंत हिरव्या रंगात बुडवतो – ग्रीष्म दगड शुद्ध सोन्यात शरद – रौप्यरसात – शिशिरात बर्फाची धवल फुले – शिगोशिग	4
59.	भल्या पहाटे कोळी मासे पकडायासाठी बंदराला येजा. नारळी पौर्णिमेनंतर कोळी मासे पकडण्यास समुद्रात – रापण लावून जाळी टाकून मासे पकडतात – बुट्टीत भरून कोळिणी म्हावरा विकण्यास नेतात – उदरनिर्वाहाचे प्रमुख साधन	4
60.	रात्रीचे वनदेव पाहुनी भुलतिल रमणी ! तुला तू वनराणी, दिसे न भुवनी तुझिया रूपां तुला तव अधरावर मंजुळ गाणी ठसली कसली तरी तव नयनी या प्रेमदेवता धार विखारी भरी !	4

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे			गुण
VIII.		उता-यावरील उत्तरे :	$4 \times 1 = 4$	
61.	(i)	समाजात जे दीनदुबळे, अनाथ, अपंग असतात, त्यांची सेवा करणे, भुकेले त्यांना अन्नदान करणे, रोगग्रस्तांची सेवा करणे हीच खरी ईश्वरपूजा होय.		1
	(ii)	पूजेच्या वेळी दगडाच्या देवाला पंच पक्वानांचा नैवेद्य दाखविला जातो पण समाजातील भुकेलेल्या लोकांना घासभर अन्न दिले जात नाही. अशाप्रकारे विपरीत भक्ती केली जाते.		1
	(iii)	गरजू आणि गरीब विद्यार्थ्यांना विनामूल्य शिक्षण देणे. एखादे हॉस्पिटल उभारुन गरिबांच्या औषधोपचारांची सोय करणे हेच खरे महान पुण्यकृत्य आहे.		1
	(iv)	समाजसेवा हीच ईश्वर सेवा.		1
IX.		पत्रलेखन :		
62.	(i)	प्रेषक पत्ता	1	
	(ii)	मायना	1	
	(iii)	विषयमांडणी व भाषाशैली	2	5
	(iv)	समारोप व सही	$\frac{1}{2}$	
	(v)	ज्याला पत्र पाठवायचे त्याचा पत्ता.	$\frac{1}{2}$	
X.		निबंध :		
63.	(i)	आकर्षक प्रारंभ	1	
	(ii)	मुद्देसूद मांडणी (परिच्छेद पाडून)	2	5
	(iii)	भाषाशैली (अलंकारिक)	1	
	(iv)	समारोप.	1	